

Norges Høyesterett
Via Aktørportalen

Oslo, 30. september 2020

**PROSESSKRIV
TIL
HØYESTERETT**

Lagmannsrettens sak nr.: 18-060499ASD-BORG/03

Ankende parter: Foreningen Greenpeace Norden
BOX 15164, 04 65 Stockholm, Stockholms län

Natur og Ungdom
Torggata 34, 0183 OSLO

Partshjelpere: Besteforeldrenes klimaaksjon
c/o Lund & Co, Akersgt. 30, 0158 Oslo

Naturvernforbundet
Mariboegs gate 8, 0184 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Cathrine Hambro
Wahl-Larsen Advokatfirma AS
Fridtjof Nansens plass 5, 0160 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Emanuel Feinberg
Advokatfirmaet Glittertind AS
PB 1383 Vika, 0114 Oslo

Innankede: Staten ved Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Prosessfullmektig: Regjeringsadvokat Fredrik Sejersted
Rettslig medhjelper: Advokat Anders Wilhelmsen
Postboks 8012 Dep
0030 Oslo

1 INNLEDNING

Vi viser til frist for fremleggelse av nye bevis fastsatt til 30. september 2020. Nedenfor fremlegges enkelte nye bevis som vi ber om ankeutvalgets samtykke til å fremlegge, jf. tvl. § 30-7.

Vi vil fremlegge tre skriftlige forklaringer, jf. nedenfor i pkt. 2. I tillegg vil vi fremlegge noe dokumentasjon som svar til statens omfattende dokumentfremleggelse i prosesskriv av 3. september 2020 og 21. august 2020 (pkt. 3)

Vi vil også fremlegge noe ytterligere dokumentasjon knyttet til de økonomiske vurderingene. Det dreier seg om dokumentasjon som ankende parter nylig har fått innsikt i, senest ved utenrettslig oversendelse fra Regjeringsadvokaten mandag, 28. september 2020. Dokumentasjonen fremlegges under punkt 4 nedenfor.

Avslutningsvis (pkt. 5) i dette prosesskrivet kommenterer vi rettsmøtet berammet til 19. oktober 2020 vedrørende habilitetsspørsmål.

2 SKRIFTLIGE ERKLÆRINGER

Vi fremlegger skriftlig erklæring fra sakkyndig vitne:

Bilag 1: Skriftlig forklaring fra sakkyndig vitne Bjørn Hallvard Samset, 28.09.2020

Samset er seniorforsker på Cicero og forklarte seg både for tingretten og lagmannsretten. Forklaringen inneholder én illustrasjon hentet fra Klimapanelets spesialrapport 2019 som ikke tidligere er fremlagt i saken. Det samme gjelder figurene fra «Climate Action Tracker». Vi ber om Høyesteretts samtykke til at disse illustrasjonene er del av Samsets vitneforklaring, jf. tvl. § 30-7. Samset vil besvare eventuelle tilleggsspørsmål som staten måtte ha.

Øvrige tre sakkyndige vitners skriftlige forklaring vil fremlegges senere. Samtlige forklarte seg for tingretten og lagmannsretten.

Natur og Ungdoms partsrepresentant for lagmannsretten, Gaute Eiterjord, har avgitt en skriftlig erklæring til bruk for Høyesterett. Denne er med enkelte tilpasninger en transkripsjon og nedkorting av hans forklaring for Borgarting lagmannsrett. Videre har Besteforeldrenes klimaaksjon ved Ketil Lund avgitt en skriftlig forklaring, basert på hans forklaring for lagmannsretten. Staten har ikke hatt innsigelser til at i at disse forklaringene fremlegges. Både Lund og Eiterjord vil besvare eventuelle tilleggsspørsmål fra statens side.

Bilag 2: Skriftlig forklaring fra Gaute Eiterjord, 28.09.2020

Bilag 3: Skriftlig forklaring fra Besteforeldrenes Klimaaksjon ved Ketil Lund, 29.09.2020

3 ØVRIG BEVISFREMLEGELSE

Nedenfor fremlegges noen dokumenter som vi ber om Høyesteretts samtykke til å fremlegge jf. tvistelovens § 30-7. Dokumentene er en oppdatering av materiale som allerede foreligger i saken, eller en direkte oppfølging av materiale som staten har fremlagt i senere tid.

Bilag 4: Artikkel om Klimakur 2030 fra energiogklima.no, 31.01.2020

«Klimakur 2030» er nylig fremlagt av staten. Temaene i «Klimakur 2030» er også delvis behandlet av Klimaomstillingsutvalget:

Bilag 5: Utdrag av Klimaomstillingsutvalgets rapport, september 2020

Klimaomstillingsutvalget ble nedsatt av Civita, WWF og Norsk klimastiftelse, og hadde i oppdrag å beskrive en politikk for å forberede, gjennomføre og håndtere en omstilling i tråd med Parisavtalens 1,5C-mål. Vidar Helgesen og Kristin Halvorsen ledet utvalget, som for øvrig var bredt sammensatt av blant annet norske profilerte økonomer og politikere.

Bilag 6: Artikler i Teknisk Ukeblad om EUs utfasing av fossile brensler, 13.12.2019, 17.02.2020, 17.09.2020

Bilag 7: Artikkel fra European Investment Bank - om avslutning av investering av fossile energiprojekter, 14.11.2019

Bilag 6 og 7 knytter seg direkte til enkelte faktiske anførsler fra statens side. Artikkene i bilag 6 er sammenstilt kronologisk.

Bilag 8: Artikkel i Nature om Antarktis og havsmelting, 23.09.2020

Artikkelen fra Nature oppdaterer forskningsmateriale som allerede ligger i saken.

I prosesskriv av 21. august 2020 fremla staten sammendraget av Meld. St. 20 (2019-2020) «Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene», som blant annet omtaler avgrensningen av den såkalte SVO Iskantsonen (tidligere SVO Variabel Iskant). Det fremgår her at avgrensningen er gjort «i lys av anbefalingene fra Faglig forum».

Som følge av dette er det nødvendig å belyse at fagorganene som deltok i Faglig forum hvor avgrensningen ble diskutert, var uenige om hvilken isfrekvens som skulle legges til grunn for avgrensningen. Vi vedlegger derfor et utdrag fra rapporten fra Faglig forum «Særlig verdifulle og sårbare områder» hvor det fremgår at «det er forskjellig syn i Faglig forum»:

Bilag 9: Utdrag fra rapport «Særlig verdifulle og sårbare områder» Faglig forum, 2019

Det fremgår ikke i rapporten hvilke fagorganer som hadde disse ulike synspunktene. Vi vedlegger derfor en kronikk fra direktør og seniorrådgiver i Polarinstituttet av 27. april 2020 hvor de gir uttrykk for at de anbefaler en «grense» for Iskantsonen på 0,5 % isfrekvens – tilsvarende maksimal

isutbredelse. I tillegg vedlegges en artikkel fra Aftenposten av 29. januar 2020 hvor det går frem at Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet støttet Polarinstituttets syn i Faglig forum:

Bilag 10: Kronikk av Polarinstituttet om Iskantsonen, 27.04.2020

Bilag 11: Artikkel fra Aftenposten om Iskantsonen, 29.01.2020

4 ØKONOMISKE FORHOLD

Vi viser til tidligere supplerende dokumentasjon knyttet til den økonomiske saksbehandlingen, sist til statens prosesskriv av i går.

Vi må komme tilbake med våre kommentarer til statens prosesskriv av i går. Vi mottok imidlertid nylig (hovedsakelig 28. september 2012) omfattende nytt materiale (over 100 nye dokumenter), og vil derfor i det følgende fremlegge det vi har identifisert som relevant. Vi har naturligvis gjort vår ytterste for å avklare hva som er nødvendig å fremlegge med den tiden var hatt til rådighet:

- En intern epost i Oljedirektoratet («OD») høsten 2011 viser at OD opprettet et prosjekt med navn «Verdisetting av ressursene i Barentshavet SørØst». Der fremgår det at konsekvensutredningsrapporten «skal inneholde ODs vurdering av petroleumsressursene i området» og at det i «tillegg bør ... foretas en vurdering av ressursenes lønnsomhet slik som det ble gjort i forbindelse med Lofoten Vesterålen».

Dokumentet underbygger at lønnsomhetsvurderinger på åpningstidspunktet er faglig hensiktsmessig. Vi antar ODs oppgave svarer et behov fra OED, som hadde ansvaret for Konsekvensutredningen. Følgelig belyser dokumentet også hva OEDs egen oppfatning av dette spørsmålet var høsten 2011.

Bilag 12: Epost internt i OD av 03.11.2011

- Staten la i prosesskriv 29. september 2020 frem en epost fra OED av 8. mai 2011 der OED kommenterte verdissetingen. Staten har imidlertid ikke lagt frem ODs svar, hvor OD gir følgende tilbakemelding:

«Rent metodisk vil vi foreslå å beregne forventet verdi av ressursene i tillegg til verdisseting av et høyt og et lavt ressursutfall, slik som du foreslår. Det presiseres at verdissetingen vil baseres på det oppdaterte ressursbildet, der tolkning av den nye seismikken selvfølgelig vil bli lagt til grunn.»

Bilag 13: Epost fra OD til OED av 08.05.2012

- I eposter 18. mai 2012 mottok OD kommentarer på sine notater for aktivitetsbilder i det nordøstlige Norskehavet og Barentshavet sørøst fra OED. Her fremgår det at OED tok ut nåverdiberegning fra aktivitetsbildet for det nordøstlige Norskehavet med følgende begrunnelse:

«[Netto nåverdi] ble misbrukt av MD m.fl. i forrige runde. Vil derfor at vi denne gang begrenser oss til brutto produksjonsverdi, kostnader og netto produksjonsverdi, samt periodisering av disse».

Bilag 14: Epost internt i OD av 18.05.2012 vedlagt notat Norskehavet

Bilag 15: Epost internt i OD av 18.05.2012 vedlagt notat BSØ

- Som første svar på OEDs bestilling av 17. september 2012 (faktisk utdrag for lagmannsretten side 3055), fikk OED tilsendt et utkast 24. september 2012. Til dette kom OED tilbake med omfattende kommentarer 2. oktober 2012. Utkastet med OEDs kommentarer viser hvordan OED blant annet fjernet kommentarer om prissensitivitet fra ODs utkast.

Bilag 16: Epost fra OED til OD av 2.10.2012, vedlagt utkast til notat

Vi finner for øvrig grunn til å fremheve at alt det materialet vi nå har mottatt har kommet fra OD. OED har følgelig ikke fremlagt ett dokument om denne tematikken, selv om det klart fremgår av korrespondansen vi har fått tilsendt fra OD at OED i alle fall tidligere må ha hatt slik dokumentasjon. Vi har oppfordret staten til å forklare hvorfor OED ikke har oversendt noe dokumentasjon.

5 AVSLUTNING

Det er berammet rettsmøte for behandling av mulig inhabilitet den 19. oktober 2020. Vi er kjent med de forhold som gjelder dommer Indreberg. Hvis inhabilitet vurderes for noen andre dommere, ber vi om å bli orientert på forhånd om hvem det gjelder og hva som eventuelt foranlediger inhabilitet.

* * *

Dette prosesskrivet er lastet opp elektronisk i Aktørportalen.

Advokatfirmaet Glittertind AS

Wahl-Larsen Advokatfirma AS

Emanuel Feinberg
Advokat

Cathrine Hambro
Advokat